

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29.01.2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini, arz ederim.

Oktaç UURAC
Mv.

1- Mehmet Akif PAKSOY
Kahramanmaraş Milletvekili

Yılmaz TANKUT
Adana Mv.

Osman Ertugrul
Aksaray Mv.

Muhammed İbrahim
Niğde Mv.

Recep TANDER
Ankara Mv.

Cemaladdin Uslu
Edirne Mv.

Hüseyin YILMAZ
Antalya Mv.

Mustafa ENÖZ
Marmara Mv.

Prof. Dr. Alim İZİK
Kütahya Mv.

Rüstem YALÇIN
Ordu Mv.

Bayraktar ASİK
Eskişehir Mv.

Mithat MEZEL
İstanbul Mv.

Prof. Dr. Abdülkadir AKCAN
Afyonkarahisar Mv.

Nezati İZENİÇ
Bursa Mv.

Hamit HOMRİŞ
Bursa Mv.

Hüseyin ÇALIZ
Karaman Mv.

Zeki ERTUGAY
Erzurum Mv.

Kanun Teklifinin, başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde düzenlenmesi uygun olacaktır.

**YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3, 4 ve 6 ncı maddelerinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2009” ibareleri “31/12/2010” şeklinde, 7 nci maddesinin (h) bendinde belirtilen “31/12/2008” ibaresi “21/12/2009” ve “31/12/2009” ibaresi de “31/12/2010” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun 1/1/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İNCELEYEN: A.Haluk KURNAZ, Yasama Uzmanı

MÜDÜR YARDIMCISI: Fahri BAKIRCI

GENEL GEREKÇE

5084 Sayılı Kanun kapsamında 49 ilde uygulanan teşvik sistemi 31 Aralık 2009 itibarıyla son ermektedir. 2007 yılının ikinci yarısında Amerika Birleşik Devletleri'nde ortaya çıkan, 2008 yılından itibaren de tüm dünyayı etkisi altına alan ekonomik kriz, ülkemiz gibi gelişme seyrinde olan devletlerin ekonomilerini olumsuz yönde etkilemiştir. Küresel krizden en çok reel sektör etkilenmiştir. Büyüme rakamları sıfır hatta eksi rakamlara düşmüş, başta istihdam olmak üzere çeşitli ekonomik göstergeler önemli oranda kötüleşmiştir.

Global krize karşı başta ABD olmak üzere dünyanın tüm gelişmiş ekonomileri trilyon dolarları bulan kurtarma paketlerini devreye sokmuştur. Bahse konu ülkeler serbest piyasa ekonomisini savunan ve uygulayan ülkeler olmasına rağmen, başta finans sistemi olmak üzere çok uluslu şirketlerini kurtarmak için önemli oranda kaynak aktarmış, hatta satın alma yoluna gidilmiştir.

Ülkemizde geçmişte yaşanan krizlerin de tecrübesiyle finans sistemi global krizden fazla etkilenmemiş gözüktüğü bile, özel sektör bu krizden ciddi oranda zarar görmüş, ülkemiz ölçeğinde birçok kuruluş batmış veya batma noktasına gelmiştir. Gerekli tedbirler alınmadığı takdirde özel sektör borçlarını çeviremeyeceği, buna bağlı olarak kamu finansman dengesinin zora gireceği açıktır.

Türkiye'de, fert başına düşen Gayri Safi Milli Hasılanın 10 bin dolar civarında olduğu, ancak teşvik kapsamındaki 49 ilde sınırın 1500 doların altında tutulduğu düşünüldüğünde, teşvik uygulamasının süresinin en az 1 yıl daha uzatılmasının gerekliliği daha iyi anlaşılabacaktır. Ülkemizde en önemli sorunun işsizlik, buna bağlı olarak göç ve bu göçün getirdiği sorunlar olduğu bilinmektedir. Nitekim ülkemizin batısında yer alan nispeten gelişmiş illerimiz yoğun bir göç baskısı altında olup, bu baskı dolayısıyla artan ve çeşitlenen sorunlarla boğuşmaktadır.

5084 sayılı Kanun kapsamına girmesiyle birlikte özellikle Kahramanmaraş ilimizde ciddi başarılar elde edilmiştir. Kahramanmaraşlı müteşebbisler kullandıkları teşviki; yatırım, üretim ve istihdama dönüştürmüşlerdir. Bu sayede ihracat ve vergi gelirlerinde önemli artışlar sağlanmış, ülke ekonomisine fazlasıyla katkı sağlanmıştır. Teşvik uygulaması başta Kahramanmaraş olmak üzere 49 ilin büyük çoğunluğunda doğru sonuçlar vermiştir. Kahramanmaraş 1 milyonu aşkın nüfusu ile bulunduğu coğrafyada en az göç veren, hatta önemli oranda göç alan bir şehirdir. Bu da teşvik uygulamasının isabetliliğini ve devam ettirilmesi gerektiğini destekleyen önemli bir argümandır.

Tteşvik uygulamasının son ermesiyle ortaya çıkacak tablo kestirilememektedir. Global ekonomik krizin etkilerinin henüz ortadan kalkmaması bir yana bu etkilerin en azından birkaç yıl daha olumsuz yönde devam edeceği, büyüme ve toparlanmanın zaman alacağı varsayılmaktadır. Eğer teşvik uygulamasından vazgeçildiği takdirde; 5084 sayılı Kanun kapsamındaki illerde %50'lere varan oranlarda küçülme meydana geleceği, mevcut istihdamın en az %10 oranında azalacağı, ihracatımızda önemli oranda düşmeler meydana gelebileceği öngörülmektedir.

Bu güne kadar elde edilen olumlu gelişmelerin sürdürülebilmesi, büyümeye katkı sağlanması, ülkemizin en önemli sorunu olan işsizliğin azaltılması ve özellikle tarımdan çıkan insanlarımızı yeni iş alanları bulunabilmesi için, Anadolu kentlerinin yatırıma ve üretime devam etmesine bağlıdır. Diğer taraftan, reel sektörün gelişebilmesi ve rekabet edebilirliğinin sürdürülmesi, girmeyi hedeflediğimiz AB ülkelerindeki işletmelerin gelişmişlik düzeyine ulaşabilmesi, ihracatın artırılması ve ihracattaki katma değerün yükseltilebilmesi için gerçekçi teşviklerin yükseltilmesi zorunluluktur. Bu nedenle teşvik yasasının süresinin uzatılmasının yararlı olacağı değerlendirilmekte, aksi takdirde 49 ilde hızlı bir kriz yaşanması ihtimali yüksek görülmektedir.

Kanun teklifi krizin etkilerinin hafifletilmesi amacıyla uygulanan teşvik destek unsurlarının sürelerinin uzatılmasını öngörmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1: 5084 Sayılı Kanun kapsamında 49 ilde uygulanmakta olan teşvik sisteminin süresinin 1 yıl uzatılmasını, böylece özellikle teşvik kapsamındaki iller olmak üzere ülkemiz ekonomisinin olumsuz etkilenmemesi amacını gütmektedir.

MADDE 2: Yürütme maddesidir.

MADDE 3: Yürürlük maddesidir.

**29.01.2004 TARİHLİ VE 5084 SAYILI YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ
İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1: 29.01.2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 3 üncü, 4 üncü ve 6 ncı maddelerinin birinci fıkralarında yer alan “31.12.2009” ibareleri “31/12/2010” şeklinde değiştirilmiş, 7 nci maddesinin (h) bendinde yer alan “31.12.2008” ibaresi “21.12.2009” ve 31.12.2009” ibaresi de “31.12.2010” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2: Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür

MADDE 3: Bu Kanun 01.01.2010 tarihinde yürürlüğe girer.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü